

KOMMISJONSFORORDNING (EU) 2021/382**2023/EØS/43/05****av 3. mars 2021****om endring av vedleggene til europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 852/2004 om næringsmiddelhygiene med hensyn til håndtering av næringsmiddelallergener, redistribusjon av næringsmidler og næringsmiddeltrygghetskultur^(*)**

EUROPAKOMMISJONEN HAR

under henvisning til traktaten om Den europeiske unions virkemåte,

under henvisning til europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 852/2004 av 29. april 2004 om næringsmiddelhygiene⁽¹⁾, særlig artikkel 13 nr. 1 bokstav c) og d), og

ut fra følgende betraktninger:

- 1) Forordning (EF) nr. 852/2004 fastsetter alminnelige regler for næringsmiddelhygiene som gjelder for driftsansvarlige for næringsmiddelforetak, tatt i betraktning prinsippet om at det er nødvendig å sikre næringsmiddeltrygghet i hele næringsmiddelkjeden fra og med primærproduksjonen. Driftsansvarlige for næringsmiddelforetak skal derfor overholde de alminnelige hygienebestemmelsene fastsatt i vedlegg I og II til nevnte forordning.
- 2) Den europeiske myndighet for næringsmiddeltrygghet («myndigheten») oppdaterte 30. oktober 2014 sin vitenskapelige uttalelse om vurderingen av allergiframkallende næringsmidler og næringsmiddel ingredienser med hensyn til merking⁽²⁾, og anga at forekomsten av næringsmiddelallergi i Europa er beregnet til 3–4 % for både voksne og barn. Myndigheten konkluderte med at selv om næringsmiddelallergi påvirker en relativt liten del av befolkningen, kan en allergisk reaksjon være alvorlig, til og med dødelig, og at det er åpenbart at personer med næringsmiddelallergier eller -intoleranser i økende grad opplever svært redusert livskvalitet.
- 3) I september 2020 vedtok Codex Alimentarius-kommisjonen regler for god praksis med hensyn til håndtering av næringsmiddelallergener for driftsansvarlige for næringsmiddelforetak (CXC 80-2020), herunder anbefalinger om å redusere næringsmiddelallergener gjennom en harmonisert tilnærming i næringsmiddelkjeden basert på allmenne hygienekrav.
- 4) Tatt i betraktning at den globale standarden CXC 80-2020 er vedtatt og forbrukernes og handelspartnernes forventninger om at næringsmidler som er produsert i EU, minst oppfyller en slik global standard, må det innføres krav til god hygienep praksis for å forebygge eller begrense forekomsten av de stoffene som forårsaker allergier eller intoleranser som er oppført i vedlegg II til forordning (EU) nr. 1169/2011, i utstyr, beholdere på transportmidler og/eller containere som brukes til innhøsting, transport eller lagring av næringsmidler. Ettersom forurensning av næringsmidler kan finne sted både i primærproduksjonen og på senere stadier, bør både vedlegg I og II til forordning (EF) nr. 852/2004 endres.
- 5) Jord til bord-strategien for et mer rettferdig, sunt og miljøvennlig næringsmiddelsystem, som er vedtatt av Kommisjonen, er en viktig del av initiativet om den europeiske grønne given. Reduksjon av mengden næringsmiddelavfall er et av målene for jord til bord-strategien, som også vil bidra til å oppnå en sirkulær økonomi. Redistribusjon av næringsmiddeloverskudd til konsum, særlig ved næringsmiddeldonasjoner når dette er trygt, sikrer høyest mulig nytteverdi av spiselige næringsmiddelressurser, samtidig som man unngår næringsmiddelavfall.
- 6) Den 27. september 2018 vedtok myndigheten en ny vitenskapelig uttalelse om metoder for fareanalyse for visse små detaljister og næringsmiddeldonasjoner⁽³⁾. I uttalelsen fastslår myndigheten at næringsmiddeldonasjoner medfører flere nye utfordringer for næringsmiddeltryggheten i detaljistledet, og anbefaler derfor ytterligere supplerende allmenne hygienekrav. Det er derfor nødvendig å fastsette visse krav for å fremme og forenkle redistribusjonen av næringsmidler, samtidig som forbrukerne garanteres at næringsmidlene er trygge.

(*) Denne unionsrettsakten, kunngjort i EUT L 74 av 4.3.2021, s. 3, er omhandlet i EØS-komiteens beslutning nr. 281/2021 av 29. oktober 2021 om endring av EØS-avtalens vedlegg II (Tekniske forskrifter, standarder, prøving og sertifisering), ennå ikke kunngjort.

(1) EUT L 139 av 30.4. 2004, s. 1.

(2) <http://www.efsa.europa.eu/sites/default/files/consultation/140523.pdf>

(3) *EFSA Journal* 2018; 16(11):5432.

- 7) I september 2020 vedtok Codex Alimentarius-kommisjonen en revisjon av den globale standarden om allmenne prinsipper for næringsmiddelhygiene (*General Principles of Food Hygiene* (CXC 1-1969)). I den reviderte versjonen av CXC 1-1969 innføres begrepet «næringsmiddeltrygghetskultur» som et allment prinsipp. Næringsmiddeltrygghetskultur bidrar til økt næringsmiddeltrygghet ved å øke bevisstheten og forbedre atferden blant arbeidstakere i næringsmid-delforetak. En slik innvirkning på næringsmiddeltryggheten er påvist i flere vitenskapelige publikasjoner.
- 8) Med tanke på revisjonen av den globale standarden og forbrukernes og handelspartnernes forventninger om at næringsmidler som er produsert i Unionen, som et minimum oppfyller en slik global standard, er det nødvendig å innføre allmenne krav til næringsmiddeltrygghetskultur i forordning (EF) nr. 852/2004.
- 9) Forordning (EF) nr. 852/2004 bør derfor endres.
- 10) Tiltakene fastsatt i denne forordningen er i samsvar med uttalelse fra Den faste komité for planter, dyr, næringsmidler og fôr.

VEDT ATT DENNEFORORDNINGEN:

Artikkel 1

Vedlegg I og II til forordning (EF) nr. 852/2004 endres i samsvar med vedlegget til denne forordningen.

Artikkel 2

Denne forordningen trer i kraft den 20. dagen etter at den er kunngjort i *Den europeiske unions tidende*.

Denne forordningen er bindende i alle deler og kommer direkte til anvendelse i alle medlemsstater.

Utferdiget i Brussel 3. mars 2021.

For Kommisjonen

Ursula VON DER LEYEN

President

VEDLEGG

- 1) I vedlegg I til forordning (EF) nr. 852/2004 gjøres følgende endringer:

I del A avsnitt II skal nytt punkt 5a lyde:

«5a. Utstyr, beholdere på transportmidler og/eller containere som brukes i forbindelse med innhøsting, transport eller lagring av et av stoffene eller produktene som forårsaker allergier eller intoleranser oppført i vedlegg II til forordning (EU) nr. 1169/2011, skal ikke brukes til innhøsting, transport eller lagring av næringsmidler som ikke inneholder dette stoffet eller produktet, med mindre utstyret, beholderne og/eller containerne er rengjort og minst kontrollert for fravær av synlige rester av stoffet eller produktet.»

- 2) I vedlegg II til forordning (EF) nr. 852/2004 gjøres følgende endringer:

- a) Innledningen skal lyde:

«INNLEDNING

Kapittel V, Va, VI, VII, VIII, IX, X, XI, XIa og XII får anvendelse på alle ledd i produksjonen, foredlingen og distribusjonen av næringsmidler. De resterende kapitlene får anvendelse som følger:

- Kapittel I får anvendelse på alle lokaler som brukes til næringsmidler, bortsett fra lokaler som omfattes av kapittel III.
- Kapittel II får anvendelse på alle lokaler der næringsmidler tilberedes, behandles eller foredles, bortsett fra serveringsområder og lokaler som omfattes av kapittel III.
- Kapittel III får anvendelse på de lokalene som er oppført i overskriften til kapitlet.
- Kapittel IV får anvendelse på all transport.»

- b) Nytt kapittel Va innsettes etter kapittel V:

«KAPITTEL Va

Redistribusjon av næringsmidler

Driftsansvarlige for næringsmiddelforetak kan redistribuere næringsmidler til næringsmiddeldonasjon på følgende vilkår:

- 1) Driftsansvarlige for næringsmiddelforetak skal regelmessig kontrollere at næringsmidler som de har ansvar for, ikke er helseskadelige og at de er egnet til konsum, i samsvar med artikkel 14 nr. 2 i forordning (EF) nr. 178/2002(*). Dersom kontrollen som er utført, er tilfredsstillende, kan driftsansvarlige for næringsmiddelforetak redistribuere næringsmidler i samsvar med nr. 2 i henhold til følgende:

- For næringsmidler som har en siste forbruksdato i samsvar med artikkel 24 i forordning (EU) nr. 1169/2011, innen utløpet av denne datoen.
- For næringsmidler som har en holdbarhetsdato i samsvar med artikkel 2 nr. 2 bokstav r) i forordning (EU) nr. 1169/2011, fram til og etter denne datoen.
- For næringsmidler som ikke er underlagt krav om holdbarhetsdato i samsvar med nr. 1 bokstav d) i vedlegg X til forordning (EU) nr. 1169/2011, på et hvilket som helst tidspunkt.

- 2) Driftsansvarlige for næringsmiddelforetak som håndterer de næringsmidlene det vises til i nr. 1, skal vurdere om næringsmidlene ikke er helseskadelige, og om de er egnet til konsum, ved minst å ta hensyn til

- holdbarhetsdatoen eller siste forbruksdatoen, slik at gjenværende holdbarhetstid er tilstrekkelig til at sluttforbrukeren kan redistribuere og bruke næringsmiddelet på en sikker måte,
- at emballasjen er intakt, dersom det er relevant,
- korrekte lagrings- og transportforhold, herunder gjeldende temperaturkrav,
- innfrysingsdatoen i samsvar med nr. 2 bokstav b) i avsnitt IV i vedlegg II til europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 853/2004(**), dersom det er relevant,
- de organoleptiske forholdene,

- sikringen av sporbarhet i samsvar med Kommisjonens gjennomføringsforordning (EU) nr. 931/2011(***) for produkter av animalsk opprinnelse.

- (*) Europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 178/2002 av 28. januar 2002 om fastsettelse av allmenne prinsipper og krav i næringsmiddelregelverket, om opprettelse av Den europeiske myndighet for næringsmiddeltrygghet og om fastsettelse av framgangsmåter i forbindelse med næringsmiddeltrygghet (EFT L 31 av 1.2.2002, s. 1).
- (**) Europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 853/2004 av 29. april 2004 om fastsettelse av særlige hygieneregler for næringsmidler av animalsk opprinnelse (EUT L 139 av 30.4.2004, s. 55).
- (***) Kommisjonens gjennomføringsforordning (EU) nr. 931/2011 av 19. september 2011 om kravene til sporbarhet fastsatt ved europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 178/2002 for næringsmidler av animalsk opprinnelse (EUT L 242 av 20.9.2011, s. 2).»

c) I kapittel IX skal nytt nr. 9 lyde:

- «9. Utstyr, beholdere på transportmidler og/eller containere som brukes i forbindelse med foredling, håndtering, transport eller lagring av et av stoffene eller produktene som forårsaker allergier eller intoleranser oppført i vedlegg II til forordning (EU) nr. 1169/2011, skal ikke brukes til foredling, håndtering, transport eller lagring av næringsmidler som ikke inneholder dette stoffet eller produktet, med mindre utstyret, beholderne og/eller containerne er rengjort og minst kontrollert for fravær av synlige rester av stoffet eller produktet.»

d) Nytt kapittel XIa innsettes etter kapittel XI:

«KAPITTEL XIa

Næringsmiddeltrygghetskultur

1. Driftsansvarlige for næringsmiddelforetak skal opprette, opprettholde og påvise en passende næringsmiddeltrygghetskultur ved å oppfylle følgende krav:
 - a) Forpliktelse fra ledelsen, i samsvar med nr. 2, og fra alle ansatte for en sikker produksjon og distribusjon av næringsmidler.
 - b) Lederskap som tar sikte på produksjon av trygge næringsmidler, og som involverer alle ansatte i virksomhetens næringsmiddeltrygghetsarbeid.
 - c) Bevissthet hos alle ansatte i virksomheten om farer for næringsmiddeltryggheten og om betydningen av næringsmiddeltrygghet og hygiene.
 - d) Åpen og tydelig kommunikasjon mellom alle virksomhetens ansatte innenfor en aktivitet og mellom påfølgende aktiviteter, herunder kommunikasjon om avvik og forventninger.
 - e) Tilgang til tilstrekkelige ressurser for å garantere sikker og hygienisk håndtering av næringsmidler.
2. Ledelsens forpliktelser skal omfatte følgende:
 - a) Sikre tydelig formidling av roller og ansvarsområder innenfor hver av næringsmiddelforetakets aktiviteter.
 - b) Opprettholde næringsmiddelhygenesystemets integritet når endringer planlegges og gjennomføres.
 - c) Verifisere at kontrollene utføres på en rettidig og effektiv måte, og at dokumentasjonen er ajourført.
 - d) Sikre at egnet opplæring og tilsyn er på plass for personalet.
 - e) Sikre at relevante regelverkskrav overholdes.
 - f) Oppmuntre til kontinuerlig forbedring av virksomhetens styringssystem for næringsmiddeltrygghet, dersom det er relevant, idet det tas hensyn til utviklingen innen vitenskap, teknologi og beste praksis.
3. Ved gjennomføringen av næringsmiddeltrygghetskulturen skal det tas hensyn til næringsmiddelforetakets art og størrelse.»